

Bilag 2. Henvendelser modtaget i høringsperioden

Winnie Flindt

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk
Sendt: 21. januar 2013 12:23
Til: TMF-Bydesign
Emne: Høringssvar: "Rigshospitalet III" (2012-179833). Afsender: Ivan Lund Pedersen

Tak for dit høringssvar i forbindelse med "Rigshospitalet III"

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høeringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2012-179833
Svar id: 4348
Navn: Ivan Lund Pedersen
Postnr/by: 2200 København N.
Organisation: Rådet for bæredygtig trafik
Adresse: Nørrebrogade 39
Email:
Øvrige Kontaktoplysninger:

Høringssvar:

Rådet for Bæredygtig Trafik

Kbh 21. januar 2013

107 gode menneskeboliger ved Rigshospitalet ønskes nedrevet for at bygge 1000 "bilboliger" i et kæmpestort parkeringshus på stedet.

Det er miljømæssigt helt vanvittigt, at Københavns Kommune tilsyneladende vil gå med til det.

Sådanne beslutninger undergraver effektivt alle de smukke ord om en grøn- og bæredygtig by.

Vedr. Forslag til lokalplan Rigshospitalet i høring til 14. februar. Se det her:
<http://www.blivhoert.kk.dk/hoering/rigshospitalet-iii>

Rigshospitalet skal moderniseres. Det kan der være god mening i, men ikke at forøge trafikbelastningen ved at bygge et parkeringshus med 1000 p-pladser.

Der skal tilsyneladende ikke være mere personale, men altså flere der kører i bil til arbejdet. Herunder formentlig en pæn af dem der mister deres lejlighed på grund af nedrivning for at give plads til P-huset.

Desværre vil Region Hovedstaden altså nedrive 107 gode lejligheder ned.

De ligger smukt ud til fælledparken og giver kortest mulige transportafstand til arbejdet på Rigshospitalet. De skal nedrives for at give plads til et parkeringshus. Bilerne får en pragtfuld udsigt og de ansatte må så flytte væk og pendle til arbejdet.

De 107 lejligheder, der er gode og tidssvarende består af sådanne:

82 lejligheder der udlejes til fastansatte medarbejdere på Rigshospitalet.

15 lejligheder der anvendes til pårørende (gæsteværelser) og 10 anvendes til udenlandske forskere.

Ufatteligt at Københavns Kommune, der er ved at svømme over af selvros for sine miljøaktiviteter, alligevel vil gå med til en sådan skandaløs prioritering af biltrafik frem for boliger og miljø.

Det samlede antal parkeringspladser ved Rigshospitalet forøges med 603 stk. Dette til trods for at der som der står: "Rigshospitalets samlede behandlingsaktivitet vil ikke ændre sig markant efter nybyggeriet, men behovet for

mere plads skyldestil dels ændrede arealstandarder til f.eks. operationsstuer, undersøgelsesrum, sengestuer m.m." Altså mere biltrafik til samme aktivitet.

I stedet for, at Region Hovedstaden formentlig vil bruge omkring 300 millioner kr. på et parkeringshus skulle man bruge pengene på at gøre den kollektive trafik på stedet bedre til gavn for alle ansatte og borgere.

De mange ekstra parkeringspladser vil med de mange ekstra bilture de genererer lægge yderligere pres på vejnettet til skade for miljøet og i udpræget grad forringe fremkommeligheden for bustrafikken, der i forvejen lider under den kraftige biltrafik.

Med venlig hilsen
Ivan Lund Pedersen

3116 0082

Vedhæftede filer:

Der er ingen vedhæftede filer

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/4348>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Bydesign,
Tue Alstrup Avnby,
3366 1236,

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

2

DOK . 2013 - 79283

Winnie Flindt

Fra: Andreas Juhl-Rhode
Sendt: 25. januar 2013 11:34
Til: TMF-Bydesign
Emne: Vedr. Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. "Rigshospitalet III"
Vedhæftede filer: Dok.nr 2013-78684 - Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. "Rigshospitalet III".DOCX; Dok.nr 2013-78684 - Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. "Rigshospitalet III".eDoc

Hermed fremsendes Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. "Rigshospitalet III"

Mvh. Andreas Juhl-Rohde

Administrativ medarbejder

Nørrebro Lokaludvalg
Københavns Kommune
Lundtoftegade 87
2200 Kbh. N
Tlf. Nr.: 26 77 05 82

www.noerrebrolokaludvalg.kk.dk

Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign
bydesign@tmf.kk.dk

Nørrebro Lokaludvalg
Lundtoftegade 87
2200 København N

Telefon
26770582
E-mail

EAN nummer
5798009800077

Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. "Rigshospitalet III"

Nørrebro Lokaludvalg har ikke yderligere kommentarer end det allerede fremsendte høringssvar vedr. den interne høring for "Rigshospitalet III"

Med venlig hilsen

Formand for Nørrebro Lokaludvalg
Kim Christensen

25-01-2013

Sagsnr.
2013-14547

Dokumentnr.
2013-78684

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Nørrebro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Sag : 2012-115389
Dok : 2012-685032
Nørrebro Lokaludvalg
Lundtoftegade 87
2200 København N

Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign
Tue Alstrup Avnby

Telefon
26770582
F-mail

EAN nummer
5798009800077

Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. Lokalplan Rigshospitalet III

Nørrebro Lokaludvalg har nogle få bemærkninger til
startredegerelsen.

Parkering og P-huset:

P-huset er i forslaget placeret bag Rigshospitalsblokken så biltrafikken
inklusive den tunge godstrafik skal gennem Edel Sautes Allé og
Frederik V's vej. Det vil generere rigtig meget trafik klods op ad
Fælledparkens grønne område. Lokaludvalget foreslår, at man finder
en planløsning, hvor trafikken ikke trækkes ind i området. F.eks. en
løsning, hvor P-hus og varelevering lægges ved Nørre Allé eller ved
Blegdamsvej.

Metro:

Lokaludvalget skal opfordre til, at man i planlægningen af
udbygningen af Rigshospitalet også indtænker en kommende
metrostation under hospitalet, som vil kunne sikre let adgang for
hospitalets brugere og personale.

De Gamles By:

De Gamles By nævnes som et unikt område på Nørrebro og Nørrebro
Lokaludvalg er enig i den konstatering. Lokaludvalget ønsker, at
udviklingen af De Gamles By sker i respekt for de værdier området
har og i dialog med beboere og borgerne på Nørrebro.

29-08-2012

Med venlig hilsen

Sagsnr.
2012-126702

Kim Christensen
Formand for Nørrebro Lokaludvalg

Dokumentnr.
2012-680542

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Nørrebro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af
Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem
københavnerne i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Winnie Flindt

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk
Sendt: 25. januar 2013 14:20
Til: TMF-Bydesign
Emne: Høringssvar: "Rigshospitalet III" (2012-179833). Afsender: lars barfred
Vedhæftede filer: Riget boligblok cropped.jpg

Tak for dit høringssvar i forbindelse med "Rigshospitalet III"

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2012-179833

Svar id: 4359

Navn: lars barfred

Postnr/by: 2100 København Ø

Organisation: Cykelrepublikken

Adresse: Vognmandsmarken 49, 4tv

Øvrige Kontaktoplysninger: 30484444

Høringssvar:

Bygningen er ikke nogen arkitektonisk perle, men har 107 gode tidsvarende lejligheder i første række til Fælledparken. Lejlighederne u dlejes fortrinsvist til medarbejdere på Riget, der er i en presset situation for 2 år af gangen, derfor bor der bl.a. mange enlige mødre.

Nu skal ejendommen rives ned på grund af Københavns Kommunes helt unikke krav til Rigshospitalet om at skulle bygge 600 nye p-pladser i forbindelse med nedrivning og opførelse af en række bygninger, som led i modernisering af hospitalet.

600 p-pladser er en vækst på 150% ift. det eksisterende niveau, så det bliver jo spændende med alle de nye arbejdspladser, sygehusafsnit med 150% flere senge, og.... NEJ, det er ikke helt sådan det hænger sammen.

"Rigshospitalets samlede behandlingsaktivitet vil ikke ændre sig markant efter nybyggeriet, men behovet for mere plads skyldestil dels ændrede arealstandarder til f.eks. operationsstuer, undersøgelsesrum, sengestuer m.m.". Det kommunen gerne vil have, er at 150% flere af de nuværende medarbejdere skal kunne kører i bil til arbejde, i stedet for at cykle eller tage kollektiv transport.

Hvis kommunen kiggede på sin egen parkeringsstatistik, ville de vide at der er masser af ledig parkering døgnet rundt på Nørre Allé, der flankere Rigshospitalets campus, så at der skulle mangle parkering i dag er blot en myte., skabt af bilister der vil kunne holde lige udenfor indgangene, men bilisterne kan vel gå lige så langt, som de der skal med bussen.

Parkeringshuset, skal udover de 600 nye p-pladser også huse 400, som man bebygger andet sted på Rigshospitalet. Det koster omkring 350 millioner, dertil skal lægges værdien af 107 lejligheder på gennemsnitligt 84 m2 og en skønsmæssig værdi af 2.5 mill. pr stk, eller samlet pris på 267 mill, I alt 617 mill.

En pris per p-plads på 600.000,- som kunne have været sparet eller alternativt kunne have været brugt til at bygge bedre forhold for patienter og medarbejdere.

Nu får bilerne i stedet udsigten til Fælledparken i 5 etager.

Man kunne også alternativt have bygget p-kældre under de øvrige nye bygninger, det vil være dyrere end p-huset, men samme pris som p-huset plus tabet af de 107 nedrevne boliger.

Man spørger sig selv, hvorfor Københavns Kommune har anlagt 3 metrolinjer, uden at én af dem betjener Rigshospitalet, som er Københavns største arbejdsplads, med 8.100 ansatte or dertil et vist flow af patienter som følge af 350.000 sengedage om året, 50.000 operationer og 430.000 ambulante behandlinger.

Med ansatte og patienter i det omfang er det ret ligegyldigt om man har 600 parkeringspladser mere eller mindre, der et kollektiv transport af høj kvalitet og frekvens, der er behov for.

Naboen er heller ikke en hvem som helst, Panum med yderligere 4.700 medarbejdere og 8.000 studerende. I alt er der 30.000 studerende på Nørre Campus.

På same måde ikke langt derfra , kan man se hvordan biler prioriteres højere end boliger. Slots og ejendomsstyrelsen lavede i forbindelse med planlægningen af Nørre Campus udvidelsen Niels Bohr Science Park en analyse af behovet for p-pladser på Nørre Campus, trods veldokumenteret behov, underkendte Københavns kommune analysen og rettede den 30% op i den P-norm de pålagde byggeriet, uden at kommunen kunne dokumentere behovet for flere p-pladser end Slots & Bygningsstyrelsen var kommet frem til. Uden Kommunen ville

forholde sig til at der i kvarteret er ledig offentlig tilgængelig parkering døgnet rundt. De P-pladser skal pine død bare bygges, så der kommer mere biltrafik
DTU kan tilgængæld dokumentere at gratis parkering ved studie/arbejdsplads øger bilpendling med 100%.
I den ideelle verden forlangte en kommune måske at et universitet byggede et vist antal kollegieværelser når de udvidede i stedet for parkeringspladser i anlæg, prisen er nogenlunde den samme, hver gang der bygge en p-plads, kunne man i stedet have bygget et kollegieværelse.
Hvis man vil spørge politikerne om denne vanvittige bilforherligende menneskefjendske politik, skal man rette spørgsmålene til Frank Jensen og Socialdemokraterne i København, vær sød aldrig at stemme på dem så længe de fører deres "bilerne skal også være her" politik.

Vedhæftede filer:

Riget boligblok cropped.jpg

Nørre Alle masser af ledig p-pladser 1.jpg

Nørre Alle masser af ledig p-pladser 2.jpg

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/4359>

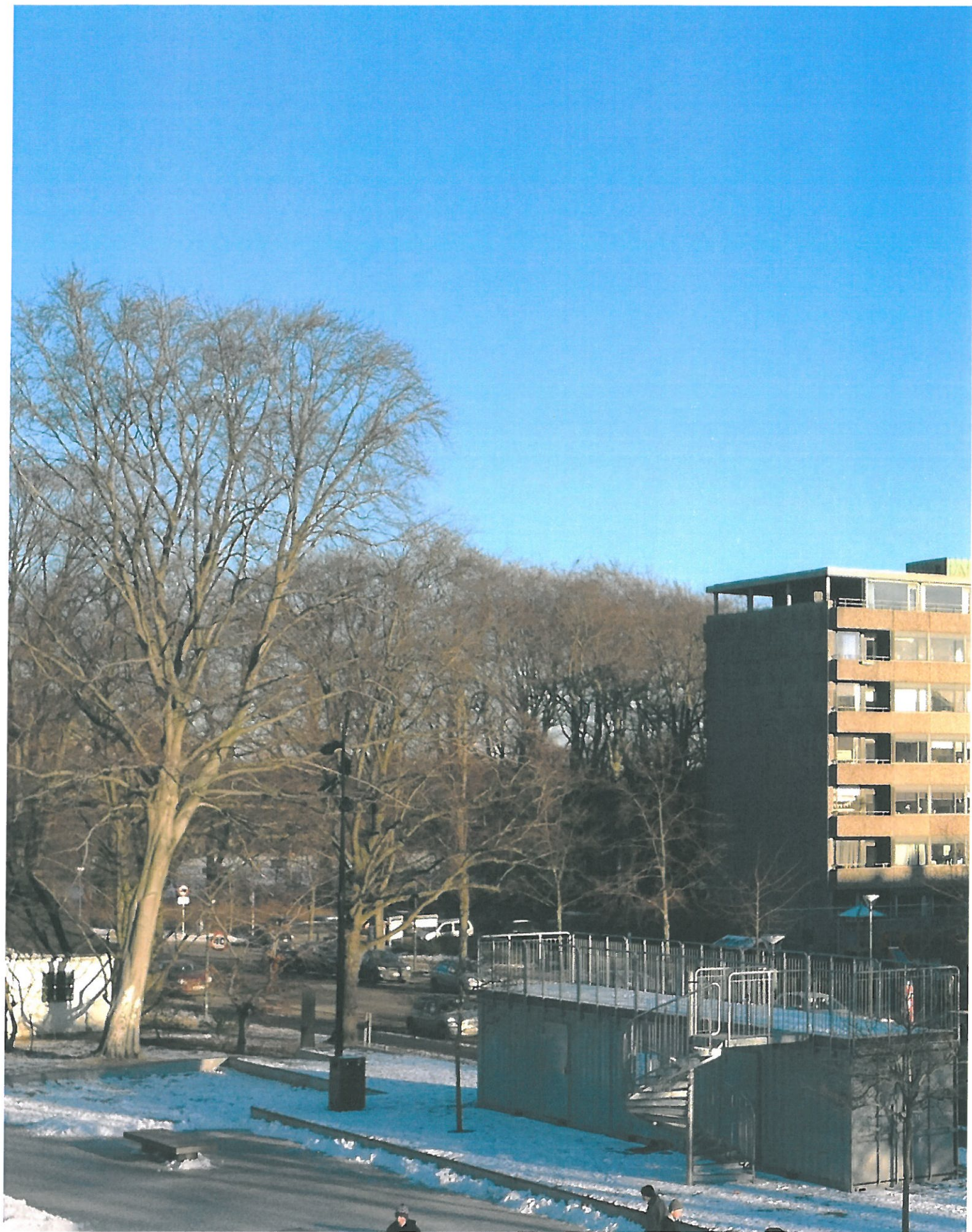

Har du spørgsmål til høringssvare t - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Bydesign,
Tue Alstrup Avnby,
3366 1236,

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Winnie Flindt

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk
Sendt: 31. januar 2013 12:43
Til: TMF-Bydesign
Emne: Høringssvar: "Rigshospitalet III" (2012-179833). Afsender: Østerbro Lokaludvalg
Vedhæftede filer: Høringssvar lokalplan Rigshospitalet III_140113.pdf

Tak for dit høringssvar i forbindelse med "Rigshospitalet III"

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2012-179833
Svar id: 4369
Navn: Østerbro Lokaludvalg
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation:
Adresse: Randersgade 35, parterre

Øvrige Kontaktoplysninger: www.oesterbrolokaludvalg.kk.dk

Høringssvar:**Vedhæftede filer:**

[Høringssvar lokalplan Rigshospitalet III_140113.pdf](#)

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/4369>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Bydesign,
Tue Alstrup Avnby,
3366 1236,

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

ØSTERBRO
LOKALUDVALG

Randersgade 35, parterre
2100 København Ø

Telefon
3555 7436
Direkte telefon
2612 1211

EAN nummer
5798009800077

Center for Bydesign
Teknik og Miljøforvaltningen
Københavns Kommune
Att. Tue Alstrup Avnby

Høringsvar om forslag til lokalplan for Rigshospitalet III

Østerbro Lokaludvalg er klar over, at de omfattende byggeplaner – i hvert fald i den skitserede etape 1 – ikke sigter på en egentlig udvidelse af personale- eller patienttrykket men på en omlægning og udvidelse af det nuværende etageareal. Der er i høj grad tale om en arealmæssig standardhævning, og den vil nok alligevel kalde på en vis aktivitetsudvidelse.

Lokaludvalget tilslutter sig de store træk i udbygningen, herunder at parkeringsdækning, køkken og varemottagelse placeres mod sygehusområdets yderkant, jf. notat om de trafikale konsekvenser ved udbygning af Rigshospitalet. Man kan også tilslutte sig, at etageantallet kan stige som vist fra Blegdamsvej mod nord gennem det lange byggefelt langs Frederik V's Vej, så længe byggeriet er skjult set fra Fælledparken.

Netop facadelinjen langs Frederik V's Vej giver anledning til bemærkninger, nemlig disse:

Lokaludvalget vil gerne reducere trafikken ad denne vej mest muligt af hensyn til den stærkt anvendte gang- og cykelforbindelse, der forbinder Østerbro og Nørrebro gennem Fælledparken, Henrik Harpestrengs Vej og Amorparken og for at sikre mod opstuvninger af trafik, der kan sinke ambulancetrafikken og skabe dårlige oversigtsforhold. Adgangen til det kommende parkeringshus, køkken og varemottagelse bør derfor ske fra Borgmester Edel Sauntes Allé.

14-01-2013

Ud for de nye legepladser i Fælledparkens sydvestlige hjørne bør nybyggeriet reduceres med en etage fra Blegdamsvej og et stykke op ad Frederik den V's Vej, så skyggevirkningerne indover boligområderne på Blegdamsvej og især Fælledparken reduceres til det antagelige. Dette etageareal kan så placeres længere mod nord i byggefeltet.

Sagsnr.

2013-5664

Dokumentnr.

2013-96411

Rigshospitalets byggeri bør således langt fra få en så stærk og uvelkommen påvirkning af parkoplevelsen, som Parken i sin tid fik lov til. Der bør derfor, også ved udformning af facadeelementer, tilstræbes at undgå lysforurening af Fælledparken.

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Østerbro Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

Der savnes bedre mulighed for, at fodgængere kan færdes skråt igennem komplekset. Det må kunne indbygges.

Endelig lægger lokaludvalget op til, at de samlet set store facadelængder får et mere afvekslende præg end vist i planmaterialet.

På borgermødet den 21. januar 2013 pegede borgerne på:

- At vindproblemerne, der blev skabt af den nuværende meget høje hospitalsfløj, ikke løses med denne lokalplan,
- At det er væsentligt at reducere støj under byggefasen
- At der bør ses nærmere på stikrydsningerne af de omgivende veje, og
- At Frederik den 5. vej må anses som farlig.

Østerbro Lokaludvalg beder om, at disse forhold bearbejdes i den videre planlægning.

Med venlig hilsen

Torkil Groving
Ff. Østerbro Lokaludvalg

Axel Thrige Laursen
Ff. Fagudvalget for Teknik og Miljø

Winnie Flindt

Fra: Anne Strandgaard Hansen
Sendt: 12. februar 2013 16:31
Til: TMF-Bydesign
Emne: Høringssvar på lokalplan forslag Rlgshospitalet III

Dato: 2013.02.12

Til: Teknik-og miljøforvaltningen, bydesign@tmf.kk.dk

Emne: Høringssvar til § 5 stk. 2, Byggefelt I, a) og stk. 4, Byggefelt II, a)

---

§ 5 stk. 2, Byggefelt I, a)

For at sikre mulighed for at anvende Energiklasse 2020 og for at opnå en reliefvirkning i facaden, vil det være nødvendigt at isoleringstykkelsen og dermed facadedybden øges ud ad til. Det samlede maksimale etageareal på byggefelt I bedes derfor forhøjet fra 63.000 m². til 65.000 m².

§ 5 stk. 4, Byggefelt II, a)

For at sikre mulighed for at anvende Energiklasse 2020 og for at opnå en reliefvirkning i facaden, vil det være nødvendigt at isoleringstykkelsen og dermed facadedybden øges ud ad til. Det samlede maksimale etageareal på byggefelt II bedes derfor forhøjet fra 7.000 m². til 7.400 m².

Venlig hilsen

Best regards

Anne Strandgaard Hansen

Architect cand. arch. MAA
Senior Associate /Senior Project Manager

T: (+45) 6155 07 94

Platanvej 31

1810 Frederiksberg C

3XN A/S

Strandgade 73
DK-1401 København K
Denmark

T: (+45) 7026 2648

F: (+45) 7026 2649

Winnie Flindt

Fra: Susanne Kaltoft
Sendt: 13. februar 2013 14:17
Til: TMF-Bydesign
Cc: Klaus Kofod-Hansen
Emne: Forslag til lokalplan "Rigshospitalet III"

Til Center for Bydesign

Bygningsstyrelsen finder ikke, at det er nødvendigt at fremsende et egentligt høringssvar vedr. ovennævnte lokalplansforslag.

For god ordens skyld, vil vi dog gøre opmærksom på, at matriklerne 5241 og 2641 indenfor lokalplanens grænser, tilhører Bygningsstyrelsen. Der henvises til tekst i forslaget s. 4, hvoraf det fremgår at Københavns Universitet er ejer. Bygningerne bruges af Københavns Universitet og Rigshospitalet.

Venlig hilsen

Susanne Kaltoft
Chefkonsulent, kunderådgiver
T +45 4170 1097

Carl Jacobsens Vej 39 · 2500 Valby
T +45 4170 1000 · www.bygst.dk

Bygningsstyrelsen er en del af
Klima-, Energi og Bygningsministeriet

Winnie Flindt

Fra: noreply@blivhoert.kk.dk
Sendt: 14. februar 2013 20:10
Til: TMF-Bydesign
Emne: Høringssvar: "Rigshospitalet III" (2012-179833). Afsender: Tove Jensen
Vedhæftede filer: Kulturinitiativets forslag mm.pdf

Tak for dit høringssvar i forbindelse med "Rigshospitalet III"

Du vil ikke få et direkte svar på dit høringssvar. Efter høringsperiodens udløb vil forvaltningen samle alle de indkomne høringssvar og indarbejde dem i den politiske behandling. Hvis du ønsker at vide mere om processen kan du læse mere på [Om høringsprocessen](#) på hjemmesiden. Hvidbog og endelig vedtagelse af planen vil fremgå af denne hjemmeside.

Dit høringssvar er modtaget med følgende oplysninger:

Sagsnummer: 2012-179833
Svar id: 4415
Navn: Tove Jensen
Postnr/by: 2100 København Ø
Organisation: Foreningen Kulturinitiativet
Adresse: Bechgaardsgade 9, 3th.

Øvrige Kontaktoplysninger: mobil 26331150

Høringssvar:

Foreningen Kulturinitiativets bemærkninger til lokalplanforslaget om Rigshospitalet (RH):

Patienthotellet:

Kulturinitiativet har bemærket sig, at det nuværende patienthotel, der har bevaringsværdi 3 (på en skala fra 1-9, hvor 1 er den højeste), ikke omtales i lokalplanforslaget, men at der for de bevaringsværdige bygninger alene henvises til nuværende lokalplan. Kulturinitiativet sendte i 2009 et forslag til bevaring af patienthotellet samt dens nabo administrationsbygningen ved at integrere dem i det nye byggeri (se vedhæftede filer inkl. støttebrev samt svaret fra Region Hovedstaden).

Foreningen beklager, at vore synspunkter ikke er blevet tilgodeset i det nuværende forslag, jf. s. 14, spalte 2.

Vi forstå på lokalplanforslaget, at den planlagte nye bebyggelse kun i mindre grad vil øge skyggegenerne i Fælledparken, men generne vil ifølge skyggediagrammerne s. 16 optræde i perioder (årstid og tidspunkt på dagen), hvor mange efter endt arbejde forventes at ville benytte sig af området.

Dertil kommer, at det højere byggeri vil betyde forringet udsyn for patienter i hovedkomplekset i forhold til i dag, hvilket ikke kan være i overensstemmelse med "helende arkitektur".

Parkeringshuset:

Det forekommer uheldigt og mindre gennemtænkt at bygge et parkeringshus, der pga den ekstra højde i forhold til nuværende bebyggelse vil tage udsyn fra nogle patienter i hovedkomplekset, ligesom det vil påføre skygge på en legeplads i Fælledparken. Omend det er for kort tidsrum, så vil det desuagtet betyde gener for børn og voksne tilknyttet legepladsen.

I lokalplanforslaget s 15, spalte 1, nævnes, at facaden vil få en udformning, der skaber tryghed ved åbenhed. Foreningen vil gerne understrege, at vi ikke kan forestille os at bygninger, der ligger øde hen det meste af tiden, kan skabe tryghed for forbipasserende.

Lokalplanforslaget redegør s. 17, spalte 1, for nuværende og kommende busruter, metro m.v., bl.a. den højklasede busforbindelse, der forventes at tages i brug ultimo 2013 og bemærker, at man ønsker at understøtte København som en cykelby.

Kulturinitiativet kan ikke se, at det foreslåede parkeringshus kan forsvares ud fra ovenstående og foreslår, at der alene bygges bilparkering under jorden.

Generelt:

Vi hilser den rette udbygning af Rigshospitalet velkomment, men mener som det fremgår af ovenstående mere specifikke punkter ikke, at dette forslag er optimalt.

I lokalplanforslaget nævnes s. 11, 2. spalte, at der er fokus på at opføre hospitalet efter principperne om helende arkitektur. Her mener vi, at man med rette også kunne have nævnt ordet "kultur" som en helende faktor.

Det har blandt andre Kulturarvsstyrelsens undersøgelse fra 2008 vist med al tydelighed. Derfor burde lokalplanforslaget have større fokus på, at byggeriet både skal tilgodesse brugere såvel som omgivelser.

Afslutningsvis efterspørger Kulturinitiativet en garanti fra Region Hovedstaden og Københavns Kommune for (hvis lokalplanforslaget trods alt bliver vedtaget og gennemført), at de bevaringsværdige bygninger, der endnu befinder sig i byggefeltene, bliver nænsomt nedrevet, således at byggematerialer vil kunne genbruges eller benyttes som historiske genstande. Man kan vel næppe forestille sig, at rigsvåbnet på Patienthotellet blot bliver knust? Center for Bygningsbevaring, Raadvad 40, 2800 Lyngby (tlf. 45 96 99 90) vil her kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Vedhæftede filer:

[Kulturinitiativets forslag mm.pdf](#)

Høringssvaret kan ses på nettet på følgende adresse:

<http://blivhoert.kk.dk/node/4415>

Har du spørgsmål til høringssvaret - eller tekniske problemer kan du kontakte forvaltningen på:

Center for Bydesign,
Tue Alstrup Avnby,
3366 1236,

Det er muligt at klage over retlige spørgsmål i forbindelse med en afgørelse Borgerrepræsentationen har truffet jf. planloven. Klagen sendes til kommunen, som sender den videre til Naturklagenævnet. Læs mere om klagemuligheder på www.blivhoert.kk.dk

Forslag til bevaring af Rigshospitalets nuværende Patienthotel

Bygninger med historie kan blive et løft for København

Patienthotellet og administrationsbygningen på Frederik den V's Vej er de sidste vidnesbyrd om det oprindelige Rigshospital – og er begge nedrivningstruede. Med et par af de højeste bevaringsværdier (2 og 3) bør de forsøges bevaret.

Foreningen Kulturinitiativet foreslår, at Københavns Kommune – i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen og Rigshospitalet - udskriver en arkitektkonkurrence om at integrere dem i den nye Nordfløj, hvor visionerne om nyt hospitalsbyggeri med de tre elementer – mere plads, mere lys, luft og farver og mere kunst – lader de bevaringsværdige bygninger være med til at formidle kunst og kultur.

Bygningerne, der er tegnet af arkitekt Martin Borch, er opført i 1910 og 1911 som del af det første Rigshospital. De andre bygninger fra det oprindelige hospital er gradvist forsvundet med bygningen af det nye Rigshospital fra 1958 og frem – den høje grå betonbygning blev placeret i centrum af det oprindelige hospital – og der findes endnu repræsentanter for de tre byggeperioder.

Rigshospitalet ser ingen anden udvej end nedrivning – men den anden udvej kan være at lade de bevaringsværdige bygninger stå for at integrere dem i det nye byggeri. Det giver en enestående mulighed for attraktivt, spændende og inspirerende ny arkitektur, foruden at bevare et stykke af hospitalsvæsenets historie! Rigshospitalet fremhævede dem ved deres 250 års jubilæum for to år siden – 30. marts 2007! I P4 den 24. januar 2009 håbede Rigshospitalets centerdirektør, John Bendix, at der vil blive givet grønt lys til øget kapacitet, men bemærkede, at det afhænger af Hovedstadsregionens sygehusplan, der er ved at blive forhandlet mellem region og stat – så det begynder at haste, hvis bygningerne skal bevares!

Centerdirektøren nævnte som én blandt flere muligheder, at midlertidige pavilloner til genhusning foreslås opsat i den fredede Amorparken (ligger ud til Tagensvej) i de omkring fem år, byggeriet af det nye Patienthotel vil tage. Parken blev oprindeligt anlagt for at hindre smitte fra Blegdamshospitalet (lå, hvor i dag Panuminstituttet ligger) til fødeafdelingen på Rigshospitalet.

Både nedrivningen af Patienthotellet og Administrationsbygningen ved siden af samt midlertidige pavilloner i Amorparken kan kun ske, hvis Københavns Kommune giver sin tilladelse.

Innovativ arkitektur kan bevare det nuværende Patienthotel som en tidsmarkør

Foreningen Kulturinitiativet foreslår bevaring af det nuværende Patienthotel og administrationsbygningen – så de fremover kan ses som del af Rigshospitalets nye Nordfløj – som hospitalets tidsmarkører. Denne nye Nordfløj vil dermed bevare detaljerig arkitektur, sikre områdets historie samt bidrage med innovativ og attraktiv arkitektur, hvor ny forsknings anbefalinger om dagslys, kunst og farver i fremtidens sygehusbyggeri kan gennemføres – til fordel for patienter, pårørende, ansatte. Men også styrke områdets visuelle udtryk.¹ Udsigten over Fælledparken (der netop er ved at blive renoveret med støtte fra A.P. Møller) er der allerede og kan måske forbedres med lettere adgang.

Realdania støtter et forskningsprojekt ved Aalborg Universitet om arkitekturens helbredende effekt i hospitaler - forbedring af de fysiske omgivers positive indflydelse på forholdet mellem patient, pårørende og ansatte. "Det er arkitektur, der skal gøre en positiv forskel på disse forhold".² Hvad med at lade det kommende byggeri ved Rigshospitalet indgå som del af dette projekt?

Kulturarvskommuneprojektet blev i 2005 startet af Kulturarvsstyrelsen og Fonden Realdania – og fortsat i 2008 med fokus på blandt andet "Bygningskulturens turismemæssige potentialer"; det inddrager kommunernes kulturarv i vækststrategier. Deres samarbejdspartnere er specialiseret inden for områder som byens kvaliteter, brugbar innovation, kulturarv som identitetsskaber, fokus på kulturarvens potentiale og at samle interessenter (mennesker og økonomi) om det enkelte kulturarvsprojekt. Der er udarbejdet syv anbefalinger af de første kommuner – blandt andet at skabe værdifuld historie, visualisere kommunens fysiske kvaliteter samt at samarbejde, formidle og finde interessenter & samarbejdspartnere.³

¹ Se www.godtsygehusbyggeri.dk

² Se www.realdania.dk

³ Se www.kuas.dk - om kulturarvskommuneprojektet & rapporten "Kulturarv en værdifuld ressource for kommunernes udvikling".

Oplægget om Patienthotellet er sendt til:

Kulturarvsstyrelsen
Att Mogens Morgen
Bygninger
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Kulturarvsstyrelsen
Att Anne Mette Rahbæk
Fysisk Planlægning og Oplevelsesøkonomi
H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Byggeri
Byggesagsafdelingen
Postboks 416
1504 København V

Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Bydesign
Postboks 447
1505 København V

Rigshospitalet
Att hospitalsdirektør Torben Stentoft
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

Rigshospitalet
Att centerdirektør John Bendix
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

Advokat Bonnie R. Mürsch
Gothersgade 109
1123 København K

Dansk Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Bygningskultur Danmark
Borgergade 111
1300 København K

Realdania
Nicolai Eigtveds Gade 28
1402 København K

Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse
Knabrostræde 9
1210 København K

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur
Borgergade 111
1300 København K

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

kopi sendt til Rigshospitalet og Foreningen Kulturinitiativet

KOPI

København, den 22. april 2009

Vedr.: Bygningerne der huser Patienthotellet ved Rigshospitalet

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur er blevet opmærksom på, at der er planer for nybyggeri ved Rigshospitalet, og at der i forbindelse med det kommende byggeri er tale om nedrivning af eksisterende bygninger.

De bygninger, der er nedrivningstruede, er bygninger fra det oprindelige Rigshospital på matriklen ved Blegdamsvej. Bygningerne bliver på nuværende tidspunkt brugt til administrationen og patienthotel.

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur vurderer at disse bygninger er af stor værdi for den danske bygningskultur, qua deres tilknytning til et af verdens bedste sundhedsvæsener og dettes opstart.

Bygningerne har stor narrativ værdi for det samlede bygningskompleks, og bør derfor så vidt, det er muligt, bevares. En fjernelse af disse bygninger vil i allerhøjeste grad sløre Rigshospitalets udvikling gennem tiden.

Landsforeningen har stor forståelse for, at Rigshospitalet til hver en tid udvikler sig, og har brug for nye faciliteter for at være tidssvarende. Vi mener dog, at der er en mulighed for at bevare bygningerne uden at blokere for udviklingen.

Det er vores faglige vurdering, at disse bygninger er af så høj arkitektonisk kvalitet, at en videreførelse heraf vil være muligt.

Landsforeningen vil derfor opfordre Region Hovedstaden og Rigshospitalet til at afholde en arkitektkonkurrence, hvor det er indskrevet i programmet, at de eksisterende bygninger bevares. Ved at genbruge de allerede eksisterende bygninger, frem for at rive dem ned og bygge noget helt nyt op, vil man kunne forvente en besparelse i byggeriets omkostninger.

Med venlig hilsen
Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur

Nanna Umbrænd
Sekretariatet

6. maj 2009

Foreningen Kulturinitiativet
Bechgåardsgade 9, 3.th.
2100 København Ø

Afdeling Rigshospitalets Generalplans
Projekt
Afsnit 5222

Forslag til bevaring af Rigshospitalets nuværende Patienthotel

Tak for jeres brev og for jeres synspunkter om planerne for nybyggeri ved Rigshospitalet.

Planerne for nybyggeriet på Rigshospitalets matrikel er store og komplicerede, og der er mange hensyn at tage for at sikre, at vi får et moderne hospital, som dels opfylder de stigende krav fra patienternes side, dels tager hensyn til det fremtidige arbejdsmiljø. Her vil selvfølgelig indgå både erfaringer fra andre hospitalsprojekter og gode forslag til, hvordan et patientvenligt hospitalsmiljø kan indrettes.

Vi er lige påbegyndt planlægningen af byggeprojektet, og vi vil i denne proces sikre, at alle meninger og hensyn bliver behandlet og vurderet, og her vil jeres synspunkter også indgå.

Med venlig hilsen
Rigshospitalet

Henrik Eriksen
Projektdirektør

Blegdamsvej 9
2100 København Ø

3545 3545

H:\Lisbeth\Breve\Kulturinitiativet.doc

